

sig; thi de have ondt ved at klare sig paa Grund af de voksende Opgaver og stigende Udgifter. Hvis de Penge bleve anvendte til Gavn for den almindelige Befolkning, kunde jeg gaa med dertil, skønt jeg i og for sig er mere stemt for at gaa en anden Vej, nemlig til at Staten overtog nogle flere af Kommunernes Udgifter f. Eks. til Skolevæsenet og Alderdomsforsørgelsen. Men hvis man ikke vilde gaa denne Vej, kunde vi ogsaa gaa med til ved direkte Tilskud at lette Kommunerne at røgte deres Opgaver. Men disse direkte Skattelove, som de nu foreligge, ville ikke i væsentlig Grad lette Kommunerne at gennemføre deres kommunale, sociale og humane Opgaver; der vil ikke blive flere Penge til Skolevæsenets Forbedring, der vil ikke ved dem blive Penge til at bespise de fattige Børn, og der vil ikke blive Penge til et humanere Fattigvæsen, disse Penge ville simpelt hen gaa i Hartkornsejernes Lomme og blive der og det i en større Maalestok, jo større Hartkornsbesidderne ere. Altsaa der foreslaas her Reformen til Fordel for de besiddende og til desto større Fordel for de besiddende, jo mere besiddende de ere, men vi glemme rent de besiddelsesløse, de fattige Børn, de fattige Landarbejdere, de fattige Husmænd, de fattige Byarbejdere, dem glemme vi helt, dem gøre vi intet for, vi handle om 10 Millioner, som flyttes frem og tilbage, man kan sige, de gaa hen over Hovedet paa Arbejderne, men Arbejderne blive sidende med de gamle, stadige og stigende Byrder, medens vi foretage Skattelettelse for de besiddende og det des større, jo større Besiddelsen er.

Derfor mener jeg, at min Partifælle, det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) havde Ret til at betegne Loven, som den foreligger, som en grim Klasselov. Forbrugs-skatte, Toldskatte ere stegne kolossal og stige fremdeles. Tager man disse Skatter i de 25 Aar, jeg hidtil har lagt til Grund — saa vidt muligt har jeg beregnet det paa Grundlag af den officielle Statistik — saa er fra Finansaaret 1872—73 til Finansaaret 1897—98 Toldskatte stegne fra 19,632,000 Kr. til 39,748,000 Kr., det vil sige en Stigning af over 20 Millioner

Kr., altsaa en Fordobling, en Stigning af 102 pCt. Nu er det altsaa sikkert for det første, at de indirekte Skatter langt overgaa Hartkornsskatte i Størrelse og Uretfærdighed. Det er ofte gentaget, og det er et gammelt demokratisk Standpunkt, at de uretfærdigste Skatter ere de indirekte Skatter, Toldskatte, der først og fremmest vende den tunge Ende nedad. De ere altsaa voksende i de 25 Aar med 102 pCt. Hartkornsskatte ere ogsaa voksende, dog ikke Statshartkornsskatte, der ere stabile. For Sogne- og Amtskommunerne er der nogen Stigning, nemlig 33 og 29 pCt. Men dog er der, og det vil jeg bede dem lægge Mærke til, i de senere Aar en Nedgang. Det forholder sig altsaa ikke, som det siges fra agrarisk Side, at Hartkornets Skatter ere stadig stigende. Tværtimod, der er en Nedgang i de senere Aar, hvilket kan ses af Danmarks Statistik og Statistisk Aarbog. Sognekommunernes Hartkornsskatte, der i 1893 udgjorde 8 Millioner Kroner, ere nu gaaede ned paa ca. 7,300,000 Kr., de ere altsaa i de 6—7 Aar i 90'erne gaaede ned med 6—700,000. De amtskommunale Skatter vise ogsaa af og til en Nedgang, ogsaa af og til en Stigning, men i det hele taget ere de stabile. Hartkornsskatte til Staten ere stabile. Men medens altsaa Hartkornsskatte til Stat og Kommune i det væsentlige ere de samme, ja endogsaa vise Tendens til Nedgang, ere de indirekte Skatter, Toldskatte, der hvile paa den store Befolkning, stegne stadig stærkere, og stige med 2—2½ Million om Aaret. Det forekommer mig, at man ikke begynder ved den rigtige Ende, og at min Kollega fra Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (Klausen) havde fuldstændig Ret, naar han sagde, at vi risikerede ved at vedtage dette Forslag at sætte en Hindring, en Dæmning, slaa en Bom for en Reform af de indirekte Skatter.

Det ærede Medlem for Æbeltoft (Neergaard) sagde ganske vist — og det sagde det ærede Medlem for Køge (Alberti) ogsaa — at han stadig vilde arbejde for en Toldreform, men naar man anvender Formue- og Indkomstkatten i den Grad, som man her gør det — ikke blot med hvad den vil indbringe efter Regeringens Beregning